

Nørre Djurs Egnarkiv

I en tid hvor så mange ting bliver ned- eller sammenlagt er en ny forening dukket op i Gjerrild. Det er **Foreningen Nørre Djurs Egnarkiv**.

Arkivet som er et af de ældste i landet blev oprettet 1939 af bl.a. postbud Vilhelm Hansen som boede i Stokkebro nr. 76. Vilhelm Hansen var en initiativrig mand. Han begyndte at samle gamle fæstebreve, skøder og skifter i det område som dengang hed Gjerrild-Hemmed kommune.

Det blev grundlaget for Gjerrild Sognearkiv. De første år havde arkivet til huse i et skab som stod i den selv samme skolestue hvor arkivet er i dag, men efter Vilhelm Hansens død i 1944 blev samlingen overtaget af lærer Anders Mortensen Egeskov som boede i Kirkepolden nr. 26. Også han var meget historisk interesseret og har i øvrigt skrevet utallige artikler i aviser ligesom det også er blevet til en bog.

Senere skete så det, som så ofte sker, nyt kommer til og andet går ligesom i glemmebogen. Alt materialet blev deponeret i kælderen i pedelboligen ved den nye skole (i dag Gjerrild-Bønnerup Friskole). Da så de syv kommuner blev lagt sammen og nye folk kom til, vakttes interessen for det historiske igen til live.

I forbindelse med sammenlægningen og den udvikling der i øvrigt skete i hele landet, blev jo bl.a. vandrehjemmet Djursvold oprettet. Initiativtageren hertil var direktør Peter Munk som dengang boede i Emmedsbo. Han arbejdede meget sammen med den nye kommunalbestyrelse hvori bl.a. lærer Ib Klausen, Glesborg sad.

Det var mænd med store ambitioner og som var klar over, at der skulle ske noget i kommunen, og der skete mange ting dengang, Ting forsvandt og nyt opstod. Rådhus, lægehus, Hotel Kattegat, Djursvold for at nævne noget.

I den forbindelse fik arkivet et lille lokale på Djursvold, uden varme og med meget få åbningstider for interesserede besøgende, men en bestyrelse begyndte at sortere det indkomne materiale så folk kunne komme og se på tingene. Det var dog uholdbart at sidde og arbejde med vanter på i et koldt lokale, så der var ingen trængsel de få timer der var adgang.

Så i forbindelse med nogle omlægninger af skolestrukturen blev lokalet bag biblioteket ledigt og arkivet fik lov at benytte dette, senere blev der så også brug for biblioteket. Her var lys, varme og gode muligheder for de besøgende og der kom ligesom skred i tingene.

Det første år var der 88 besøgende, hvilket vi dengang syntes var rigtig flot. Siden er besøgstallet steget til både fem og seks hundrede på et år og med otte timers åbningstid om ugen er der virkelig travlt hver torsdag når bestyrelsesmedlemmerne har vagt på skift.

Sådan er nu de sidste 25 år gået, der er igen sket en udvidelse af kommunen, hvilket har bevirket at der nu er fire arkiver i Norddjurs kommune og for at der skal være lige vilkår besluttede vi at stifte en forening med kommunalt tilskud som de andre. Dette skete så i efteråret med ikrafttrædelse fra 1. januar 2010. Vi har allerede flere medlemmer spredt ud over landet og vi håber naturligvis at også Gjerrilds beboere vil slutte op om foreningen.

Vi regner med at der vil blive foredrag, byvandring, film m.m. Desuden udgives der hvert år et årsskrift med nyt og gammelt indhold fra det tidligere Nørre Djurs. For 2010 er kontingentet 100 kr. pr. husstand inklusiv årsskriftet. Vel mødt.

Else Lassen
Arkivleder.